Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Staf

INFORMATIE VOOR INDIENER:

Zaaknaam:	Collegevoordracht Haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise
Portefeuille (s):	Lucht- en Zeehaven
Staf / map:	mappen: Van Buren, Van Weyenberg, Mbarki , Scholtes en Van der Horst
College / DB:	13 januari 2026

Voordracht voor de map wethouders Van Buren, Van Weyenbeg (tkn), Mbarki (tkn), Scholtes (tkn) en Van der Horst (tkn). van 6 januari 2026

Portefeuille

Lucht- en Zeehaven

Agendapunt

<automatisch>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de collegevoordracht Haalbaarheidsstudie verplaatsing zeecruise

Gevraagde beslispunten

Instemmen met de collegevoordracht Haalbaarheidsstudie verplaatsing zeecruise naar de Coenhaven waarin het college kennisneemt van de uitkomsten van het onderzoek en richting de gemeenteraad aangeeft dat de haalbaarheidsstudie voldoende perspectief biedt om vast te houden aan het voornemen om de zeecruise naar de Coenhaven te verplaatsen conform het vastgestelde handelingsperspectief Zeecruise en afspraken met het Rijk in het kader van Sprong over het IJ.

Onderbouwing beslispunten

In de voordracht wordt kennisgenomen van de uitkomsten van het door Berenschot uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek. Kern daarvan is dat verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven vanuit juridisch-planologisch, technisch perspectief haalbaar lijkt. Ook is het mogelijk de verplaatsing voor 2035 te realiseren mits tijdig begonnen wordt met de planvorming. Met betrekking tot de financiële haalbaarheid concludeert Berenschot dat er gezien het grote aantal aannames en onzekere factoren geen definitief oordeel over de haalbaarheid van de verplaatsing kan worden gegeven. Dit is met name afhankelijk van welke keuzes gemaakt kunnen worden bij de programmatische invulling van zowel het Westerhoofd als de herontwikkeling van de huidige zeecruiselocatie aan de Veemkade. Wel geeft Berenschot aan dat zij verplaatsing financieel haalbaar achten indien de Veemkade herontwikkeld wordt met een programma van wonen en kantoren en dat bij het Westerhoofd gekozen kan worden voor parkeren op het maaiveld.

Hoewel dit geen opdracht aan Berenschot was geven ze in de rapportage ook aan wat de mogelijke financiële consequenties zijn

indien er geen zeecruise meer aanlandt in Amsterdam. Zij verwachten dat de kostenderving door wegvallen van zeehavengelden en toeristenbelasting kan worden opgevangen door opbrengsten van de herontwikkeling van de Veemkade, afhankelijk van de gekozen programmering.

Om als college een goede afweging te kunnen maken of het haalbaarheidsonderzoek voldoende perspectief biedt om vast te houden aan verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven zijn in de voordracht ook een aantal beleidsmatige overwegingen toegevoegd in aanvulling op de overwegingen die al aan de orde zijn gekomen bij het vaststellen van het handelingsperspectief Zeecruise. Nieuw hierin is het overzicht van de dossiers in de stad die een mogelijke negatieve impact ondervinden indien de conclusie is dat de zeecruise uit Amsterdam dient te verdwijnen. Er is ambtelijke consensus dat dit zou leiden tot een verstoring van de relatie met het Rijk i.e. het Ministerie van IenW met in ieder geval een negatieve impact op planproces voor de Oostbrug en in de toekomst de Westbrug.

Er is in de ambtelijke voorbereiding op de besluitvorming door het college geen consensus dat de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek voldoende basis zijn voor het college om nu al een besluit te nemen over verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven. Naast de door Berenschot benoemde onzekere factoren zijn er ook vraagtekens bij de gehanteerde methodiek en uitgangspunten om tot een goede businesscase te komen.

Om deze fase van de planvorming af te kunnen ronden en een meer compleet beeld te krijgen van de haalbaarheid is het nodig dat er een Integrale rapportage, met daarbij een verdiepende financiële analyse, wordt opgesteld. Deze integrale rapportage is de basis voor het formele Principebesluit, als afronding van fase 1 van Plaberum, voor zowel de ontwikkeling van het Westerhoofd als de herontwikkeling van de Veemkade.
Dit Principebesluit gaat dan ook vergezeld van een nog op stellen onderbouwde raming inclusief dekkingsvoorstel voor de proceskosten van de volgende fase in de planvorming; het opstellen van een projectnota waarin uitgangspunten en varianten verder in kaart worden gebracht voor beide ontwikkellocaties (n.b. dit is conform het opstellen van een Nota van Uitgangspunten volgens de PBI systematiek).

Voor Deelnemingen is wel duidelijk dat voor het verplaatsen van de zeecruise waarschijnlijk geen rendabele business case op te stellen is met 100 calls per jaar. Een verplaatsing kent ook veel politiek en financieel risico als na een investeringsbesluit voor verplaatsing alsnog wordt gekozen om de zeecruise definitief te weren uit de stad.

Volgende processtappen

College van B&W 13 januari 2026

Duurzaamheid

Zowel de huidige als de beoogde nieuwe locatie voor de zeecruise zal worden voorzien van walstroom. Wel zal verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven de uitstoot van CO2 in het centrum verminderen

doordat de locatie in de Coenhaven dichter bij de zeesluis ligt.

Participatie

Omdat het een technisch haalbaarheidsonderzoek betreft en een uitwerking van eerdere besluitvorming door college/raad waarin de verplaatsing al benoemd is (Nota van Uitgangspunten Sprong over het IJ en Integraal Raamwerk Haven-Stad) heeft er geen burgerparticipatie plaatsgevonden.

Advies en afstemming

De voordracht is afgestemd met V&OR, RenD, G&O, EZ, Deelnemingen en Port of Amsterdam.

Advies DMC Control
DMC Control adviseert negatief op het voorgenomen besluit tot verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven op basis van de beschikbare informatie. Control constateert dat het haalbaarheidsonderzoek van Berenschot inzicht heeft gegeven in de juridische en planologische haalbaarheid van een verplaatsing per 2035, maar het onderzoek geeft onvoldoende inzicht en overzicht in het totaal van (financiële) consequenties van een dergelijk besluit.
Een besluit over een ingreep in de stad van deze omvang verdient een volwaardige en complete analyse die inzicht geeft in alle effecten op ons lange termijnbeleid ten aanzien van toerisme, duurzaamheid, opbrengsten uit onze deelneming, gebiedsontwikkeling, juridische risico's en financiële gezondheid. De beschikbare informatie is onvoldoende om voort te gaan met een besluit tot verplaatsing.

Control ziet 3 scenario’s:
0-scenario Zeecruises behouden en pas besluiten over stoppen op huidige locatie zodra er meer duidelijkheid en zekerheid is over de komst van de Westbrug en per wanneer. Tegen dit “0”-scenario worden de andere scenario’s afgezet.
1-scenario Verplaatsen Zeecruise naar Coenhaven
2-scenario Stoppen Zeecruise per 2035

Het haalbaarheidsonderzoek van Berenschot heeft een eerste indicatie gegeven van de effecten van scenario 1. Een volgende, vereiste, stap is dat we onderzoeken wat de meer precieze (financiële) effecten van scenario 1 zijn, afgezet tegen het o-scenario en scenario 2.
Als en wanneer dit juist voltooid is, ligt er voldoende basis een besluit te nemen over de toekomst van de zeecruise.

Advies Deelnemingen
Bij het opstellen van het rapport is goed met het Havenbedrijf gesproken om de planologische en bouwaspecten te bepalen. Ook voor veel inputvariabelen van de business case is gesproken met Havenbedrijf.

De business case als geheel moet echter nog door de financiële afdeling

en CFO van het Havenbedrijf worden getoetst. Deze toetsing kan zorgen voor een hogere kwaliteit van het stuk en voor een validatie op de uitkomsten.

Daarbij moet ook een advies komen over de impact van de scenario's op het verdienvermogen van het bedrijf, op de bedrijfskundige impact van de scenario's en op de impact van de toekomstige dividenduitkering van het Havenbedrijf.

Het Havenbedrijf is een belangrijke deelneming van de stad en een partner om allerlei publieke belangen te bereiken voor de stad. Een goed, integraal collegebesluit over de keuze voor een van de scenario's moet ook bovenstaande aspecten vanuit aandeelhoudersperspectief meewegen.

Timing en inhoud besluitvorming
Deelnemingen heeft begrip voor de wens om in de volgende collegevergadering een besluit te nemen over het rapport gezien de toezeggingen die in de raad zijn gedaan. Het financiële onderdeel is echter nog niet klaar voor besluitvorming. Het advies is daarom tijd te nemen om de financiële analyse volwaardig af te ronden.

Mocht dat niet de voorkeur van de wethouder hebben, dan is het advies om geen definitieve keuze te maken voor de verplaatsing van de zeecruise in 2035, maar een intentiebesluit te maken die afhankelijk is van een meer uitgewerkte business case. De financiële risico's zijn hier te groot voor, evenals het politieke risico dat na een investeringsbesluit in de jaren tot 2035 alsnog wordt gekozen om de zeecruise helemaal te verbannen uit Amsterdam.

De verwachting is overigens dat er geen positieve business case voor verplaatsing zal zijn gezien de hoge investeringskosten bij verplaatsing voor een relatief geringe economische activiteit. De notie dat de investeringskosten voor een belangrijk deel worden terugverdiend met kantoren is niet overtuigend, aangezien dit vastgoed ook zonder een nieuwe terminal kan worden neergezet.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	1. Collegevoordracht haalbaarheidsstudie verplaatsing zeecruise
	2. Haalbaarheidsstudie verplaatsing zeecruise Amsterdam
	3. GEHEIM Financiele bijlage bij Haalbaarheidsstudie verplaatsing zeecruise Amsterdam
	4. GEHEIM overzicht strategische dossiers
	5. Raadsinformatiebrief haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise
	6. Flap commissie FKD 12 februari 2026

Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Staf

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl, 5.1, 2, e

Uitslag

<*automatisch, na afloop staf*>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Bijlage 3 Financiële bijlage bij Haalbaarheidsstudie zeecruise en bijlage 4 Overzicht strategische dossiers zijn geheim
2	Wie legt geheimhouding op?	Het college van B&W
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	Beide stukken gaan alleen naar het college. Op verzoek kunnen beide stukken ter inzage worden gelegd voor de commissie/raad
4	Einddatum	Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	n.v.t.
6	Grondslag	artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 10, tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur.
7	Motivatie	Bijlage 3 bevat vertrouwelijke bedrijfsgegevens van Port of Amsterdam en openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de gemeente in de dossiers die in bijlage 4 zijn opgenomen beïnvloeden.